Vuoden 2025 kolmas lisätalousarvioesitys

TEM pääluokka

Valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaosto 24.10.2025

TEM; Jukka Nummikoski

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

LTAE3 TEM-pääluokka

Hallinnonalan määrärahat vuosina 2023—2025

		v. 2023 TP 1 000 €	v. 2024 TA 1 000 €	v. 2025 **LTAE3** 1 000 €	Muutos 2024—2025 1 000 €	%
01.	**Hallinto**	**517 120**	**239 040**	**-33 619**	**-272 659**	**-114**
02.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (sm2v)	217 678	220 398	896	-219 502	-100
03.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (sm 2 v)	290 426	—	—	—	0
41.	Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin (am)	6 529	16 020	-34 950	-50 970	-318
51.	Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta (am)	2 477	2 572	400	-2 172	-84
95.	Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset (am)	10	50	35	-15	-30
20.	**Uudistuminen ja vähähiilisyys**	**671 119**	**1 475 621**	**-315 727**	**-1 791 348**	**-121**
40.	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (am)	326 283	543 673	-9 155	-552 828	-102
41.	Energiatuki (am)	66 340	449 637	-293 291	-742 928	-165
42.	Puhtaan energian Suomen -kärkihankkeet (am)	—	—	—	—	0
44.	Suomen elpymis- ja palautumisvälineen mukainen investointituki vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseen (am)	—	—	-38 850	-38 850	0
46.	Laivanrakennuksen innovaatiotuki (am)	11 189	25 500	—	—	0
47.	Julkisen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuurin edistäminen (am)	21 500	—	-2 334	-2 334	0
48.	Uusiutuvan energian tuotantotuki (am)	75 332	309 131	23 903	-285 228	-92
83.	Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (am)	166 851	143 680	5 000	-138 680	-97
87.	Pääomalainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen (am)	3 625	4 000	-1 000	-5 000	-125

LTAE3 TEM-pääluokka

		v. 2023 TP 1 000 €	v. 2024 TA 1 000 €	v. 2025 LTAE3 1 000 €	Muutos 2024—2025 1 000 €	Muutos 2024—2025 %
30.	**Työllisyys ja yrittäjyys**	**757 525**	**704 434**	**-22 132**	**-726 566**	**-103**
40.	Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (sm 3 v)	11 921	10 807	-5 000	-15 807	-146
42.	Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (am)	12 107	10 200	300	-9 900	-97
50.	Valtionavustus nuorten rekrytointitukeen (sm2 v)	—	—	30 000	30 000	0
51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (sm 2 v)	217 670	—	—	—	0
52.	Palkkaturva (am)	36 013	33 460	10 000	-23 460	-70
64.	EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (am)	470 426	643 967	-60 000	-703 967	-109
95.	Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu (am)	9 388	6 000	2 568	-3 432	-57
40.	**Yritysten erityisrahoitus**	**22 692**	**65 436**	**-10 000**	**-75 436**	**-115**
47.	Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (am)	22 692	65 436	-10 000	-75 436	-115
50.	**Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen**	**175 590**	**384 250**	**25 000**	**-359 250**	**-93**
30.	Valtion korvaukset kotoutumisen edistämisestä (am)	175 590	384 250	25 000	-359 250	-93
	Yhteensä	**2 144 047**	**2 868 781**	**-356 478**	**-3 225 259**	**-112**

LTAE3 TEM-pääluokka

- **Määrärahalisäyksiä:**
  - ***Momentille 32.01.51*** *Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta* esitetään lisäystä 400 000 euroa, johtuen työnantajille maksettavista merimiesten matkakustannuksista.
  - ***Momentin 32.01.95.*** *Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset* esitetään lisäystä 35 000 euroa, johtuen Energiavirastolle maksettavaksi määrätyistä oikeudenkäyntikuluista.
  - ***Momentille 32.30.42.*** *Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen* esitetään lisäystä 300 000 euroa.
  - ***Momentille 32.30.50.*** *Valtionavustus nuorten rekrytointitukeen* esitetään myönnettäväksi 30,0 milj. euroa. Määrärahaa saa käyttää ELY-keskuksen (vuoden 2026 alusta elinvoimakeskuksen) valtionavustuslain nojalla myöntämään nuorten rekrytointitukeen työvoimaviranomaiselle. Työvoimaviranomainen (kunnan tai kuntayhtymän) päättää avustuksen edelleen välittämisestä yritykselle ja tekee valtionavustuslain mukaisen yksityisoikeudellisen sopimuksen yrityksen kanssa, joka työllistää nuoren.
  - ***Momentille 32.30.52.*** *Palkkaturva* esitetään lisäystä 10,0 milj. euroa. Lisäys johtuu ennakoitua suuremmasta konkurssien määrästä ja siitä aiheutuvista maksatuksista.
  - ***Momentille 32.30.95.*** *Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu* esitetään lisäystä 2 568 000 euroa. Lisäys johtuu sitoutumisesta Työllisyys-SIB –hankkeen työllistämistuloksista maksettaviin korvauksiin.
  - ***Momentille 32.50.30.*** *Valtion korvaukset kotoutumisen edistämisestä* esitetään lisäystä 25,0 milj. euroa. Lisäys aiheutuu tilapäistä suojelua saavien arvioitua suuremmasta määrästä.

LTAE3 TEM-pääluokka

Valtuusmuutokset:

- ***Momentin 32.20.40.*** *Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen* valtuuslauseketta esitetään muutettavaksi siten, että vuonna 2025 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 850 309 000 eurolla. Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että valtuudesta on varattu 312 000 000 euroa teollisuuden tuotantoprosessien vähähiilistämisen ja energiatehokkuuden edistämiseen sekä ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen edistämiseen liittyvien investointien tukemiseen. Valtuuden muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 24 924 000 euroa siirtona momentilta 32.20.46 sekä vähennyksenä 88 000 000 euroa hallituksen investointiohjelman elinkeinopoliittisesta varauksesta, mistä 40,0 milj. euroa hallituksen budjettiriihessä tekemän linjauksen mukaisesti.

- ***Momentin 32.20.42.*** *Puhtaan energian Suomen –kärkihankkeet* valtuuslauseketta esitetään muutettavaksi siten, että vuonna 2025 saa tehdä uusia sitoumuksia enintään 90 000 000 eurolla. Valtuuden vähennys 50,0 milj. euroa aiheutuu kärkihankkeen kokonaisvaltuuden alentamisesta hallituksen budjettiriihessä tekemän linjauksen mukaisesti.

- ***Momentin 32.20.46.*** *Laivanrakennuksen innovaatiotuki* valtuuslauseketta esitetään muutettavaksi siten, että vuonna 2025 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 2,2 milj. eurolla. Valtuuden vähennys 24,9 milj. eurolla on siirtoa momentille 32.20.40.

- ***Momentin 32.30.42.*** *Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen* valtuuslauseketta täydennetään siten, että vuonna 2025 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä 10,0 milj. eurolla. Kyse on hallituksen puoliväliriihessä osana Itäisen Suomen ohjelman toimeenpanoa päättämästä pk-yritysten investointi- ja kehittämishankkeista Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakuntien alueella.

LTAE3 TEM-pääluokka

Teknisiä muutoksia:

- ***Momentilta 32.01.41*** *Erityisavustus VTT OY;n tutkimusinfrastruktuurimomentille* vähennetään 34,95 milj. euroa, mistä 20,4 milj. euroa aiheutuu kvanttikoneen skaalaamiseen ja 14,6 milj. euroa Kvanttinova-pilotointiympäristön yhteiskäyttöisten laitteiden hankintaan varattujen määrärahojen maksatusten ajoitustarkistuksista.

- ***Momentilta 32.20.44.*** *Suomen elpymis- ja palautumisvälineen mukainen investointituki vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseen* vähennetään 38,85 milj. euroa. Vähennyksestä 24,0 milj. euroa aiheutuu tarvearvion tarkentumisesta ja 14,85 milj. euroa siirrosta momentille 32.20.41 vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseen vuoden 2022 valtuuden käytöstä aiheutuviin maksatuksiin.

- ***Momentilta 32.20.47.*** *Julkisen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuurin edistäminen* vähennetään 2,3 milj. euroa. Samalla momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahan varattu erä poistetaan. Määrärahan vähennyksestä 1,3 milj. euroa aiheutuu julkisen liikennesähkön lataus- ja vedyn tankkausinfrastruktuurihankkeiden (RRF pilari1) sekä 1,0 milj. euroa kansallisten hankkeiden maksatusten ajoitustarkistuksista.

- ***Momentille 32.20.48.*** *Uusiutuvan energian tuotantotuki* myönnetään lisäystä 23,9 milj. euroa. Lisäys aiheutuu muuttuneesta tarvearviosta.

- ***Momentille 32.20.83.*** *Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan* myönnetään lisäystä 5,0 milj. euroa. Lisäys aiheutuu maksatusten ajoitustarkistuksista.

LTAE3 TEM-pääluokka

- ***Momentilta 32.20.87.*** *Pääomalainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen* vähennetään 1,0 milj. euroa. Vähennys aiheutuu maksatusten ajoitustarkistuksista

- ***Momentilta 32.20.40.*** *Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen* vähennetään nettomääräisesti 9,155 milj. euroa, missä lisäyksenä on huomioitu 860 000 euroa veturiyritysrahoitukseen (RRF pilari3) sekä vähennyksenä 10,0 milj. euroa materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäytön ja kierrätyksen edistämiseen (RRF pilari1) ja 15 000 euroa matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemiseen (RRF pilari3) varatun määrärahan maksatusten ajoitustarkistuksina.

- ***Momentilta 32.20.41.*** *Energiatuki* vähennetään nettomääräisesti 293 291 000 euroa, missä lisäyksenä on huomioitu 14,85 milj. euroa siirtona momentilta 32.20.44 vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseen (RRF pilari1) sekä vähennyksenä yhteensä 308,14 milj. euroa RRF ja REPowerEU-hakkeisiin varattujen määrärahojen maksatusten tarkistuksina.
  - Vähennys kohdistuu niin kansalliseen energiatukeen kuin Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiseen energiainvestointitukeen (RRF). Kansallisen energiatuen osalta kyse on erityisesti suurten demonstraatiohankkeiden viivästymisestä. RRF-energiainvestointituen osalta kyse on pääosin hankkeiden peruuntumisesta ja osin hankkeiden viivästymisestä. Peruuntuneiden hankkeiden osuus on n. 108 milj. euroa.

LTAE3 TEM-pääluokka

Siirtoja muilta/muille hallinnonaloille:

- ***Momentille 32.01.02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot*** esitetään siirtona momentilta 35.20.56 öljylämmityksestä luopumiseen liittyvien avustusten käsittelyyn 890 000 euroa ja 6 000 euroa siirtoa momentilta 28.01.20 valtion toimitilojen varautumisen ja valmiuden tasonnoston edellyttämien investointien rahoitukseen.

- ***Momentilta 32.30.40.*** *Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen* vähennetään 5,0 milj. euroa siirtona momentille PLM:n pääluokan momentille 27.01.01. Diana 6G -testikeskuksen toimintaan ja kehittämiseen.

- ***Momentilta 32.30.64.*** *EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin* vähennetään 60,0 milj. euroa. Vähennys aiheutuu ohjelmakauden 2021—2027 maksatusten viivästymisestä.

